

URZĄD STATYSTYCZNY
W BYDGOSZCZY

STAN I RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2014 R.

<http://bydgoszcz.stat.gov.pl/>

OPRACOWANIA SYGNALNE

Bydgoszcz, maj 2015 r.

Opracowano na podstawie:

- 1) bilansów stanu i struktury **ludności** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
 - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych — o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL — Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego — o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądów okręgowych — o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

* * *

Dane o ludności, współczynniki demograficzne oraz przeliczenia np. na 1 mieszkańca, 1000 ludności itp. opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (zastosowano podział administracyjny z dnia 31 XII 2011 r.).

Przez **ludność w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18—64 lata, dla kobiet — 18—59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18—44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni — 45—64 lata, kobiety — 45—59 lat. Przez **ludność w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni — 65 lat i więcej, kobiety — 60 lat i więcej.

Gęstość zaludnienia — miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium w danym momencie czasu — wyrażana najczęściej w osobach na 1 km².

Współczynnik młodości demograficznej jest to liczba dzieci w wieku 0—14 lat przypadająca na osoby w wieku 65 lat i więcej.

Współczynnik starości demograficznej stanowi relację liczby ludności w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15—49 lat).

Współczynnik dzietności oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15—49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

Współczynnik dynamiki demograficznej stanowi stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie (najczęściej 1 roku) do liczby zgonów w tym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Niemowlęta są to dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Dzieci to ludność w wieku 0—14 lat.

Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku „x” lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

Migracje ludności to przemieszczenia ludności związane ze zmianą miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) połączone z przekroczeniem granicy jednostki administracyjnej podziału terytorialnego województwa (migracje wewnętrzne) lub granicy państwa (migracje zagraniczne).

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, odpływ — wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

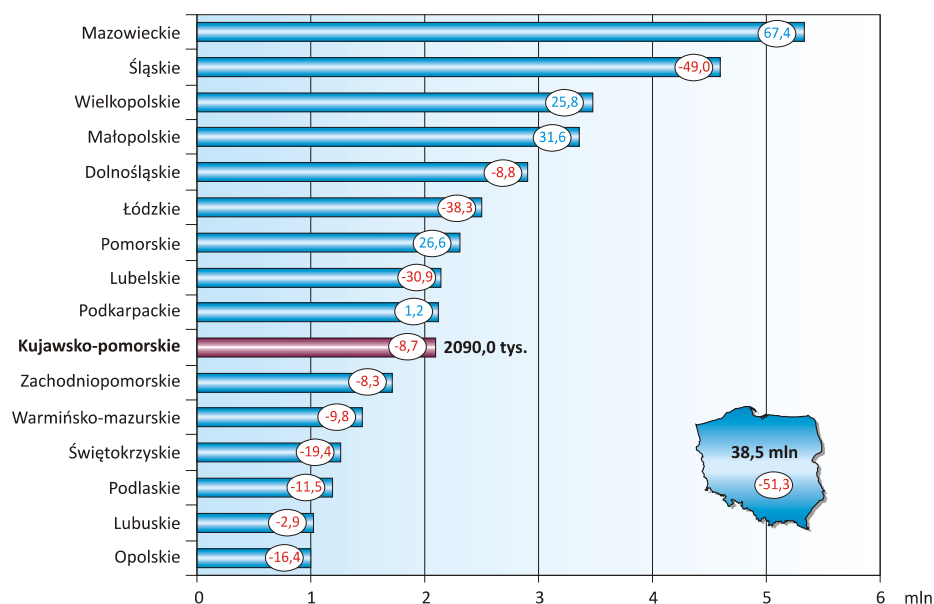
Współczynniki dotyczące **ruchu naturalnego i migracji ludności** w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 30 VI.

Stan i struktura ludności

W końcu 2014 r. ludność województwa kujawsko-pomorskiego **liczyła 2090,0 tys. osób** (5,4% ogółu ludności kraju; 10 lokata w rankingu województw), tj. mniej o 2572 osoby niż przed rokiem i o 8719 osób niż w 2010 r. Najwięcej mieszkańców województwa zamieszkiwało podregion włocławski (37,2% ogółu; o 2488 osób mniej niż przed rokiem), nieco mniej bydgosko-toruński (37,1% ogółu; o 382 osoby więcej), a najstąbiej zaludniony był podregion grudziądzki (25,7% ogółu mieszkańców; w skali roku mniej o 383 osoby).

LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

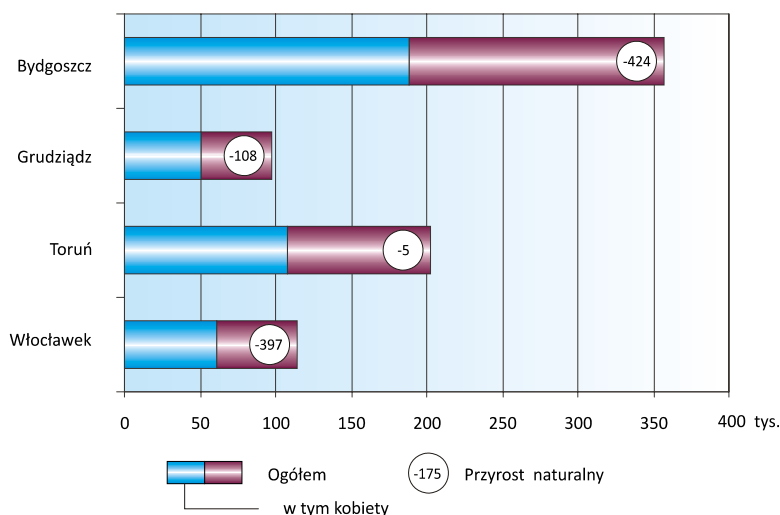

(-6,1) Spadek liczby ludności w tys. w porównaniu z 2010 r. (6,1) Wzrost liczby ludności w tys. w porównaniu z 2010 r.

W 2014 r. przeważającą część ludności województwa (1250,5 tys.) stanowili mieszkańcy 52 miast zlokalizowanych na obszarze Kujawsko-Pomorskiego.

LUDNOŚĆ ORAZ PRZYRÓST NATURALNY W MIASTACH NA PRAWACH POWIATU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

Ogółem (w tym kobiety) Przyrost naturalny

Współczynnik urbanizacji ukształtował się na poziomie 59,8% (dla porównania w kraju wyniósł 60,3%). W Kujawsko-Pomorskim, podobnie jak w kraju, od kilku lat obserwowany jest nieznaczny spadek udziału ludności miejskiej w ogólnej liczbie mieszkańców województwa (w 2013 r. wyniósł 60,0%, a w 2010 r. było to 60,6%). Gęstość zaludnienia w miastach wyniosła 1509 osób/1 km².

W każdym z czterech największych miast (powiatów grodzkich) województwa odnotowano spadek liczby ludności w porównaniu z 2013 r., i tak: w Bydgoszcy (liczącej 357,7 tys. mieszkańców) liczba ludności zmalała o 0,5%, w Toruniu (203,2 tys.) – spadek o 0,1%, we Włocławku (113,9 tys.) – spadek o 0,8%, a w Grudziądzu (skupiającym 97,2 tys. mieszkańców) – spadek o 0,5%. W 2014 r. mieszkańcy wymienionych miast stanowili łącznie 61,7% ogółu ludności miejskiej województwa kujawsko-pomorskiego (taki sam udział przed rokiem).

W województwie kujawsko-pomorskim liczba ludności mieszkająca **na wsi** (według stanu na koniec 2014 r.) zwiększyła się w skali roku o 0,4%, czyli do poziomu 839,5 tys. osób (w porównaniu z 2010 r. odnotowano wzrost o 1,5%). Gęstość zaludnienia na wsi wyniosła 49 osób/1 km².

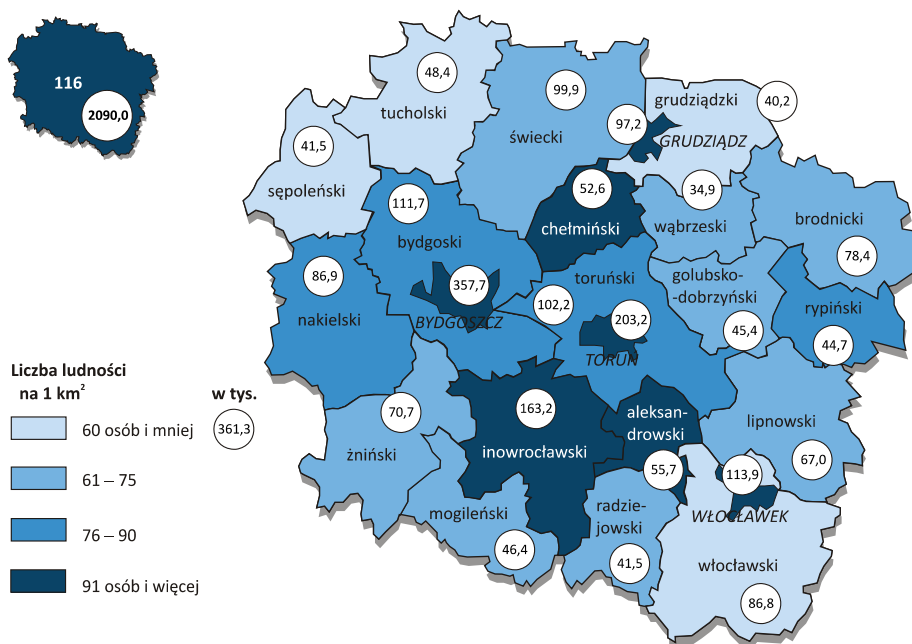
Tabl. 1. **Ludność według płci oraz miejsca zamieszkania w latach 2010, 2013–2014**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014			
			ogółem	2013=100	mężczyźni	kobiety
Ogółem	2098711	2092564	2089992	99,9	1012878	1077114
Miasta	1271357	1256282	1250502	99,5	592054	658448
Wieś	827354	836282	839490	100,4	420824	418666
Na 1 km ²	117	116	116	x	56	60
Kobiety na 100 mężczyzn	106	106	106	x	x	x

W 2014 r. ponad połowę ludności województwa (51,5%, czyli tyle samo co w latach ubiegłych) stanowiły kobiety. Większość, bo 61,1% ogółu kobiet w województwie to mieszkanki miast. **Współczynnik feminizacji** ukształtował się na poziomie 106, przy czym w miastach wyniósł 111, a na wsi – 99. W powiatach grodzkich na 100 mężczyzn przypadało więcej kobiet niż przeciętnie w województwie, i tak: w Toruniu – 115, w Bydgoszcy – 113, we Włocławku – 112, a w Grudziądzu – 110.

W 2014 r. **gęstość zaludnienia** w Kujawsko-Pomorskim utrzymała się na poziomie z ubiegłych lat, wynosząc 116 (dla porównania w kraju 123), przy czym w podregionach przypadało: w bydgosko-toruńskim 266 osób na 1 km², we włocławskim 94 osoby/1 km², a w grudziądzkim 79 osób/1 km². Pod względem liczby ludności przypadającej na 1 km² w rankingu województw Kujawsko-Pomorskie zajęło 8 pozycję w kraju.

LUDNOŚĆ ORAZ GĘSTOŚĆ ZALUDNIENIA WEDŁUG POWIATÓW W 2014 R.
Stan w dniu 31 XII

Podobnie, jak w minionych latach, duże różnice pod względem liczby ludności oraz gęstości zaludnienia obserwuje się w niższych jednostkach podziału terytorialnego województwa. Spośród **powiatów ziemskich** największa liczba ludności zamieszkiwała powiat inowrocławski (163,2 tys. mieszkańców; 7,8% ogółu mieszkańców województwa). Powiat ten równocześnie wyróżniał się najwyższą spośród wszystkich powiatów gęstością

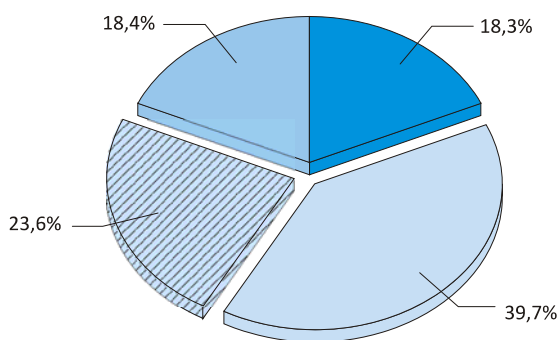

zaludnienia (133 osoby na 1 km², przy czym w samym mieście Inowrocławiu odnotowano gęstość zaludnienia na poziomie 2451 osób/1 km²). Najstąbiej zaludnionym obszarem był powiat wąbrzeski liczący 34,9 tys. mieszkańców, z gęstością zaludnienia na poziomie 69 osób/1 km². Najmniej osób na 1 km² (zaledwie 45 osób) przypadało w powiecie tucholskim (48,4 tys. mieszkańców).

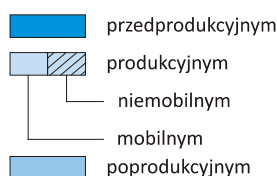
Wśród miast na prawach powiatu w najliczniej zamieszkiwanej Bydgoszczy przypadało jednocześnie najwięcej, bo 2032 osoby na 1 km².

LUDNOŚĆ WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

Ludność w wieku:

Liczba ludności w wieku **produkcyjnym** (18–59 lat w przypadku kobiet, 18–64 lata – mężczyźni) zmalała o 0,8% w stosunku do ub. roku i o 2,6% w porównaniu z 2010 r., tj. do poziomu 1322,0 tys. Ludność w takim wieku stanowiła 63,3% mieszkańców województwa. Osoby w wieku niemobilnym (45–59 lat dla kobiet, 45–64 lata dla mężczyzn) stanowiły 37,2% ogółu ludności w wieku produkcyjnym (udział tej grupy w skali roku zmniejszył się o 0,2 p. proc.).

Osób w wieku **poprodukcyjnym** (kobiety powyżej 60 roku życia, mężczyźni powyżej 65 roku życia) było więcej o 3,6% niż w ub. roku i o 14,9% niż w 2010 r. – w analizowanym roku grupa ta liczyła 384,9 tys. osób.

Dane z ostatnich lat świadczą o starzeniu się społeczeństwa, co przejawia się m.in. zmianami w strukturze wiekowej ludności. Na koniec 2014 r. liczba osób w wieku **przedprodukcyjnym**, tj. 0–17 lat (383,2 tys. osób) zmniejszyła się w skali roku o 1,2%, a w odniesieniu do 2010 r. o 5,8%. W województwie mieszkało 316,3 tys. dzieci (w wieku 0–14 lat), czyli o 0,6% mniej niż przed rokiem. **Współczynnik młodości demograficznej** wykazujący liczbę ludności w wieku 0–14 lat przypadającą na osobę w wieku 65 lat i więcej w analizowanym roku wyniósł 1,0 (przed rokiem 1,1, a w 2010 r. – 1,2). Biorąc pod uwagę wartości tego współczynnika, najbardziej korzystną sytuację obserwuje się w powiatach toruńskim i bydgoskim, gdzie odnotowano odpowiednio 1,7 i 1,5. We wszystkich miastach na prawach powiatu oraz w powiecie radziejowskim poziom współczynnika ukształtował się poniżej poziomu wojewódzkiego.

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I GRUP WIEKU W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

Nadal coraz mniej korzystne relacje obserwuje się między poszczególnymi grupami wieku ludności, co obrazuje także **współczynnik obciążenia ekonomicznego**. W końcu 2014 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 58 osób w wieku nieprodukcyjnym (przed rokiem 57), w tym 29 to osoby w wieku przedprodukcyjnym (przed rokiem odnotowano tę samą wartość). Wśród powiatów najwięcej osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym zanotowano w powiatach: rypińskim (60 osób) oraz aleksandrowskim i sępoleńskim (w każdej z wymienionych jednostek po 59 osób), a najmniej w powiatach: bydgoskim i toruńskim (w każdym z powiatów po 55 osób) oraz inowrocławskim i świeckim (w każdym z powiatów po 56 osób). Wśród miast na prawach powiatu najwyższą wartość odnotowano w Bydgoszczy i Grudziądzu (w każdym z miast po 61 osób), a najniższą w Toruniu (58 osób).

Współczynnik starości demograficznej stanowiący relację liczby ludności w wieku 65 lat i więcej do ogólnej liczby ludności ukształtował się w 2014 r. w województwie na poziomie 14,7, przy czym wzrósł zarówno w odniesieniu do poprzedniego roku (o 0,6 p.proc.), jak i do 2010 r. (o 2,1 p.proc.). W skali województwa najwyższe wartości odnotowano w Bydgoszczy (18,0%) oraz we Włocławku (16,7%), a najniższe w powiatach toruńskim i bydgoskim (odpowiednio 10,9% i 11,5%).

Tabl. 2. **Ludność według grup wieku w latach 2010, 2013–2014**
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ogółem				Ludność w miastach			
				kobiety				kobiety
	2010	2013	2014		2010	2013	2014	
Ogółem	2098711	2092564	2089992	1077114	1271357	1256282	1250502	658448
W wieku:								
0–14 lata	327280	318293	316349	153951	178881	173924	172748	84273
0–4	114745	107755	103459	50062	64619	60549	57930	28066
5–9	100443	107929	112120	54826	54739	58833	61279	30128
10–14	112092	102609	100770	49063	59523	54542	53539	26079
15–19	137570	121009	116115	56663	75339	65311	62636	30711
20–24	156574	145563	141853	70002	91759	81061	77626	38678
25–29	178110	164611	158304	77550	109561	98734	93655	46533
30–34	167047	172655	173878	85297	103356	106658	106989	53087
35–39	150384	160545	162956	80206	90032	96636	98374	48843
40–44	129920	139475	143542	71197	76545	81718	84279	42447
45–49	135425	127363	126803	63869	80838	74374	73575	38249
50–54	163494	142891	136638	69442	102304	85822	81278	42772
55–59	156917	162210	161319	83311	102558	103335	101452	54509
60–64	132728	143551	145186	77811	88648	94622	94984	52831
65–69	70943	97124	109144	60735	47840	64957	72811	41668
70–74	68601	65459	63822	37546	45257	44125	43209	25755
75–79	57796	57941	57898	36289	37226	37934	38214	24223
80–84	39730	42770	43070	28736	24898	27417	27725	18466
85 lat i więcej	26192	31101	33115	24509	16315	19654	20947	15403
Wiek przedprodukcyjny	406742	387993	383177	186413	222185	211465	208791	101794
Wiek produkcyjny	1356942	1333169	1321955	625075	828294	798112	785974	378308
mobilny	840143	834221	829820	408453	503288	492577	487516	242778
niemobilny	516799	498948	492135	216622	325006	305535	298458	135530
Wiek poprodukcyjny	335027	371462	384860	265626	220878	246705	255737	178346
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	54,7	57,0	58,1	72,3	53,5	57,4	59,1	74,1

Dodatkowo ostatnie lata wskazują na zwiększający się **wiek środkowy (medianę wieku) ludności** województwa kujawsko-pomorskiego. W 2014 r. wyniósł 39,2 lata (w 2013 r. 38,8 lat, a w 2010 r. 37,7 lat), przy czym był większy w odniesieniu do kobiet niż mężczyzn (o 3,4 lata). Średni wiek mieszkańców miast województwa w analizowanym roku ukształtował się na poziomie 40,7 lat, a mieszkańców wsi 37,1 lat.

Tabl. 3. Ważniejsze dane o miastach na prawach powiatu

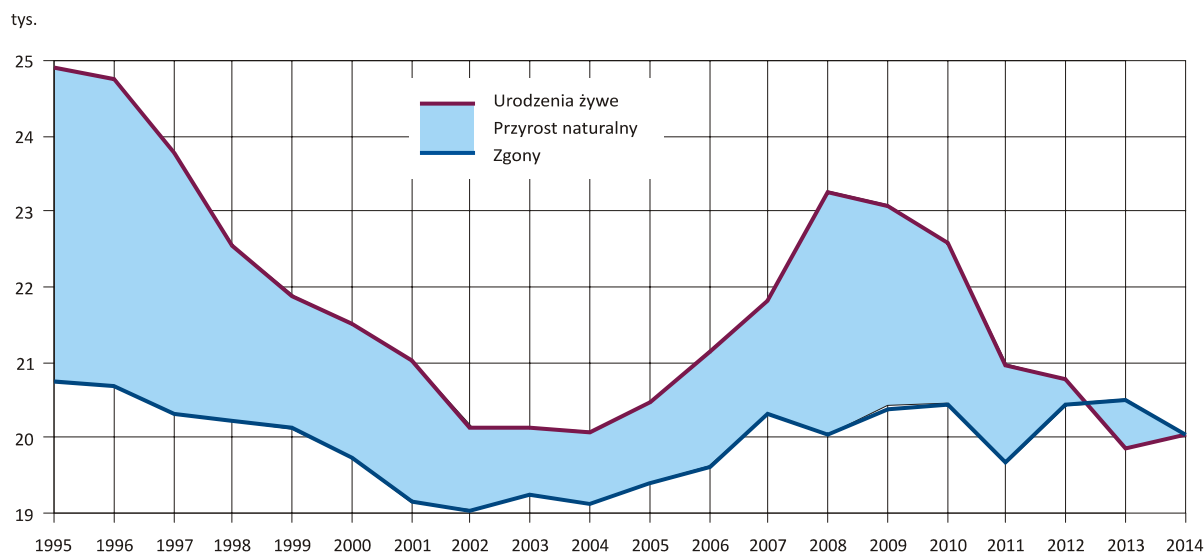
WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo	Bydgoszcz	Grudziądz	Toruń	Włocławek
W liczbach bezwzględnych					
Powierzchnia w km ²	17972	176	58	116	84
Ludność	2089992	357652	97176	203158	113939
w tym kobiety	1077114	189346	50914	108797	60145
na 1 km ² powierzchni	116	2032	1682	1756	1351
w wieku:					
przedprodukcyjnym	383177	56135	16969	33381	18493
produkcyjnym	1321955	221523	60472	128584	71077
mobilnym	829820	138352	36380	82109	43120
niemobilnym	492135	83171	24092	46475	27957
poprodukcyjnym	384860	79994	19735	41193	24369
Małżeństwa	10294	1699	461	934	505
Urodzenia żywe	20031	3256	905	1916	889
Zgony	20028	3680	1013	1921	1286
Przyrost naturalny	3	-424	-108	-5	-397
Ogólne saldo migracji	-2838	-1097	-335	-421	-502
saldo migracji zagranicznych	-1100	-323	-222	-86	-32
2013=100					
Ludność	99,9	99,5	99,5	99,9	99,2
w tym kobiety	99,9	99,5	99,6	99,9	99,2
w wieku:					
przedprodukcyjnym	98,8	99,4	98,9	99,9	98,3
produkcyjnym	99,2	98,2	98,4	98,6	98,0
mobilnym	99,5	98,9	98,7	99,4	98,1
niemobilnym	98,6	97,2	98,0	97,2	97,7
poprodukcyjnym	103,6	103,3	103,6	104,1	103,6
Małżeństwa	104,9	108,6	98,7	105,3	96,6
Urodzenia żywe	100,9	102,7	102,5	104,8	95,7
Zgony	97,8	97,4	91,8	101,6	102,3
Województwo=100					
Powierzchnia w km ²	100,0	1,0	0,3	0,6	0,5
Ludność	100,0	17,1	4,6	9,7	5,5
w tym kobiety	100,0	17,6	4,7	10,1	5,6
w wieku:					
przedprodukcyjnym	100,0	14,6	4,4	8,7	4,8
produkcyjnym	100,0	16,8	4,6	9,7	5,4
mobilnym	100,0	16,7	4,4	9,9	5,2
niemobilnym	100,0	16,9	4,9	9,4	5,7
poprodukcyjnym	100,0	20,8	5,1	10,7	6,3
Małżeństwa	100,0	16,5	4,5	9,1	4,9
Urodzenia żywe	100,0	16,3	4,5	9,6	4,4
Zgony	100,0	18,4	5,1	9,6	6,4

Ruch naturalny ludności

W 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim, w przeciwieństwie do stanu ubiegłorocznego, odnotowano dodatni **przyrost naturalny**, który ukształtował się na poziomie plus 3 osoby, co w przeliczeniu na 1000 ludności wynosi 0,0‰ (przed rokiem wartość ta była ujemna i ukształtowała się na poziomie minus 0,3‰). Współczynnik przyrostu naturalnego ludności był zdecydowanie wyższy na wsi, gdzie wyniósł 1,8‰ (przed rokiem na poziomie 1,3‰) niż w miastach osiągając poziom minus 1,2‰ (przed rokiem minus 1,3‰).

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W LATACH 1995-2014

W okresie od stycznia do grudnia 2014 r. w Kujawsko-Pomorskim zarejestrowano 20,0 tys. **urodzeń żywych**, tj. o 178 (o 0,9%) więcej niż przed rokiem. Współczynnik urodzeń w analizowanym okresie wyniósł 9,6‰ (wobec 9,5‰ przed rokiem; w kraju 9,8‰); na wsi ukształtował się na poziomie 10,6‰, a w miastach 8,9‰. **Współczynnik dzietności** wyniósł 1,3 (przed rokiem, jak i w kraju tyle samo), przy czym w miastach – 1,2, a na wsi – 1,4. Najbardziej korzystną sytuację dla stabilnego rozwoju demograficznego określa współczynnik dzietności kształtujący się na poziomie 2,1–2,15.

Współczynnik płodności w analizowanym roku wyniósł 39,53 (wobec 38,82 przed rokiem; w kraju 39,20). Wśród kobiet mieszkających na wsi współczynnik ten ukształtował się na wyższym poziomie niż wśród mieszkanki miast, odpowiednio 42,98 i 37,17 (dla porównania w kraju wyższą płodność odnotowano także wśród mieszkanki wsi – 42,34, niż miast – 39,12).

Ponad połowę, bo 58,1%, nowonarodzonych w województwie dzieci stanowili chłopcy.

W 2014 r. w województwie w skali roku **liczba zgonów** zmalała o 457, tj. o 2,2%

Tabl. 4. Urodzenia żywe i zgony według płci w latach 2010, 2013–2014

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2013	2014		
			ogółem	miasta	wieś
Urodzenia żywe					
Ogółem	22596	19853	20031	11170	8861
Chłopcy	11684	10219	10353	5798	4555
Dziewczynki	10912	9634	9678	5372	4306
Zgony					
Ogółem	20453	20485	20028	12667	7361
w tym niemowląt	131	88	93	54	39
Mężczyźni	10805	10666	10548	6528	4020
Kobiety	9648	9819	9480	6139	3341

(do poziomu 20,0 tys. osób). Współczynnik zgonów wyniósł 9,6‰ (przed rokiem 9,8‰), przy czym w miastach osiągnął poziom 10,1‰, a na wsi – 8,8‰. Zgodnie z aktualnymi danymi z 2013 r. dotyczącymi przyczyn zgonów, najczęściej mieszkańcy województwa umierali z powodu chorób układu krążenia (43,4% ogółu zgonów) oraz nowotworów (27,3%). Analizując strukturę zgonów według płci zwraca uwagę przewaga mężczyzn. W 2014 r. w ogólnej liczbie zmarłych w województwie mężczyźni stanowili 52,7% (przed rokiem – 52,1%). W analizowanym roku odnotowano wzrost w skali roku liczby zgonów niemowląt – w okresie dwunastu miesięcy zmarło 93 dzieci poniżej 1-go roku życia (wobec 88 zgonów przed rokiem). Współczynnik zgonów niemowląt (liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) wyniósł w województwie 4,6‰ (4,4‰ przed rokiem).

W 2014 r. wartość współczynnika dynamiki demograficznej w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 1, co świadczy o tym, że liczba urodzeń dorównywała liczbie zgonów (w miastach 0,9, na wsi 1,2).

W ostatnich latach w Kujawsko-Pomorskim obserwuje się wydłużanie przeciętnego **trwania życia**. W 2014 r. w województwie mężczyźni żyli przeciętnie 73,4 lata, natomiast kobiety 81,1 lat (odpowiednio o 0,5 roku i o 0,6 roku dłużej niż w 2013 r.). W porównaniu z przeciętnym trwaniem życia w 1995 r. zaobserwowano jego wzrost zarówno u mężczyzn, jak i u kobiet odpowiednio o 6,0 i 5,2 lata. W 2014 r. przeciętne trwanie życia mężczyzn zamieszkałych w miastach wynosiło 73,5 lat, tj. o 0,4 roku dłużej niż na wsi, mieszkanki miast żyły 81,1 lat, czyli o 0,2 roku dłużej niż kobiety na wsi.

Tabl. 5. Ruch naturalny ludności w latach 2010, 2013–2014

WYSZCZEGÓLNIENIE a—2010 b—2013 c—2014	Małżeństwa	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Saldo migracji	
					wewnętrznych	zagranicznych
W liczbach bezwzględnych						
Ogółem	12447	22596	20453	2143	-1443	-240
.....a	9814	19853	20485	-632	-1619	-1026
.....b	10294	20031	20028	3	-1738	-1100
.....c						
Miasta	7415	12741	12647	94	-3663	-248
.....a	5653	11116	12806	-1690	-3308	-802
.....b	5910	11170	12667	-1497	-3052	-959
.....c						
Wieś	5032	9855	7806	2049	2220	8
.....a	4161	8737	7679	1058	1689	-224
.....b	4384	8861	7361	1500	1032	-141
.....c						
Na 1000 ludności						
Ogółem	5,93	10,77	9,75	1,02	-0,69	-0,11
.....a	4,69	9,48	9,78	-0,30	-0,77	-0,49
.....b	4,92	9,58	9,58	0,00	-0,83	-0,53
.....c						
Miasta	5,82	10,00	9,93	0,07	-2,88	-0,19
.....a	4,49	8,83	10,17	-1,34	-2,62	-0,64
.....b	4,72	8,91	10,11	-1,19	-2,44	-0,77
.....c						
Wieś	6,10	11,94	9,46	2,48	2,69	0,01
.....a	4,98	10,46	9,19	1,27	2,02	-0,27
.....b	5,23	10,58	8,79	1,79	1,23	-0,17
.....c						

W 2014 r. w województwie kujawsko-pomorskim zawarto 10,3 tys. **małżeństw**, tj. o 0,5 tys. (o 4,9 %) więcej niż przed rokiem. Współczynnik małżeństw zwiększył się w skali roku o 0,2 pkt – do poziomu 4,9‰ (w miastach wyniósł 4,7‰, a na wsi – 5,2‰). Małżeństwa wyznaniowe, czyli zawarte w kościołach i jednocześnie zarejestrowane w urzędach stanu cywilnego, stanowiły 59,9% wszystkich zawartych małżeństw w województwie (w miastach – 55,1%, na wsi – 66,4%). Średni wiek (mediana wieku) kobiet zawierających

związek małżeński wyniósł 26,9 lat, a mężczyzn – 29,1 lat – dla porównania w 2000 r. było to odpowiednio 23,4 lata i 25,5 lat.

W analizowanym roku sądy orzekły 4,3 tys. **rozwodów**, tj. o 102 (o 2,4%) więcej niż przed rokiem. Rozwody orzeczone w miastach stanowiły 70,6% ogółu rozwodów w województwie. Współczynnik rozwodów osiągnął wartość, tj. 2,1‰ (przed rokiem 2,0‰ ; w miastach wyniósł 2,4‰, a na wsi 1,5‰).

W 2014 r. orzeczono 0,1 tys. **separacji**, co oznacza mniej w skali roku o 9,7% (w kraju spadek o 13,4%) oraz ponad dwukrotny wzrost w odniesieniu do 2000 r. (tj. pierwszego roku obowiązywania separacji). Separacje orzeczone w miastach stanowiły 73,4% ogółu separacji w województwie, liczba separacji przypadająca na 100 tys. ludności ukształtowała się na poziomie 6,6 (w miastach było to 8,1, a na wsi – 4,4).

Migracje ludności

Istotnym czynnikiem decydującym o tempie przyrostu lub spadku liczby ludności, a także o jej rozmieszczeniu są migracje. W 2014 r. nadal obserwuje się **odpływ mieszkańców** województwa kujawsko-pomorskiego zameldowanych na pobyt stały. W analizowanym roku wymeldowało się 25,1 tys. osób (w tym 1,5 tys. z pobytu stałego za granicę), natomiast zameldowało się 22,3 tys. osób (w tym 0,4 tys. na pobyt stały z zagranicy). Oznacza to ujemne saldo migracji stałej, które zwiększyło się w województwie z minus 2645 w 2013 r. do minus 2838 w 2014 r. (saldo migracji zagranicznej zwiększyło się odpowiednio z minus 1026 do minus 1100).

W ramach migracji zagranicznych najczęściej mieszkańców województwa w 2014 r. wyemigrowało na pobyt stały do Wielkiej Brytanii (38,0% ogółu emigrujących z Kujawsko-Pomorskiego) oraz do Niemiec (34,1% ogółu emigrujących). Największą imigrację odnotowano również z Wielkiej Brytanii (35,4% ogółu imigrujących do województwa) oraz z Niemiec (26,0% ogółu imigrujących).

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosło minus 1,4 ‰ (wobec minus 1,3‰ przed rokiem), przy czym w miastach sytuacja przedstawia się znacznie bardziej niekorzystnie (minus 3,2‰) niż na wsi (1,4‰).

Saldo migracji zewnętrznej (liczone na 1000 mieszkańców) ukształtowało się w województwie na poziomie minus 0,5‰.

Autor opracowania: Magdalena Miśko

Redakcja merytoryczna, techniczna, skład i grafika komputerowa: Małgorzata Górka, Rafał Lis, Jacek Pruski

Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem Małgorzaty Rybak

Informatorium: e-mail: InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 3669400